

Župančičeva 3, p.p.644a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 63 00

F: 01 369 66 59

E: gp.mf@gov.si
www.mf.gov.si

PRILOGA 1 (spremni dopis – 1. del):

Številka: 007-405/2025/19
Ljubljana, 11. julij 2025
EVA 2025-1611-0049
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2V) – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji
S K L E P :
Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v sprejetje po rednem zakonodajnem postopku.
Barbara Kolenko Helbl generalna sekretarka
Priloga:
– predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb
Sklep prejmejo:
– Državni zbor Republike Slovenije, – Ministrstvo za finance, – Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, – Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
Obravnavo po skrajšanem ali nujnem postopku se ne predlaga.
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
– mag. Tina Humar, generalna direktorica Direktorata za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov, Ministrstvo za finance, – mag. Petra Istenič, vodja Sektorja za sistem obdavčitve dohodkov in premoženja, Ministrstvo

za finance.		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
Zunanji strokovnjaki niso sodelovali pri pripravi gradiva.		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
– Klemen Boštjančič, minister, Ministrstvo za finance, – mag. Katja Božič, državna sekretarka, Ministrstvo za finance, – mag. Saša Jazbec, državna sekretarka, Ministrstvo za finance, – Nikolina Prah, državna sekretarka, Ministrstvo za finance, – Gordana Pipan, državna sekretarka, Ministrstvo za finance, – mag. Tina Humar, generalna direktorica Direktorata za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov, Ministrstvo za finance, – mag. Petra Istenič, vodja Sektorja za sistem obdavčitve dohodkov in premoženja, Ministrstvo za finance, – Meta Šinkovec, vodja Sektorja za analize in koordinacijo davčne politike, Ministrstvo za finance.		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2V) je bil pripravljen zlasti s ciljem »oživitve« določbe ZDDPO-2, ki določa davčno obravnavo investicijskih skladov (obdavčitev po 0-% stopnji za investicijske sklade). Navedena določba je zaradi bistvene spremembe matičnega pravnega okvira za alternativne investicijske sklade (sprejem ZOAIS) postala neuporabna oziroma pomeni določeno negotovost obdavčitve za predmetne zavezanke. Z novelo se predlaga še nadgraditev definicije »obrata«, v smislu jasnosti in nedvoumnosti, ki bo prispevala k bolj učinkovitemu izvajanju režima nevtralne obdavčitve v času reorganizacij. Te določbe podpira zlasti Finančna uprava RS zaradi boljšega izvajanja.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (na primer priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:**Kratka obrazložitev**

Ocenjujemo, da predlagane rešitve sledijo predvsem namenu ohranitve in zagotovitve pravne varnosti in predvidljivosti za zavezance ter predstavljajo določene izvedbene in redakcijske rešitve in tako ne bodo imele pomembnega finančnega učinka na državni proračun in druga javnofinančna sredstva oz. bodo ti učinki pod 40.000 EUR.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/**NE**
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/**NE**
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/**NE**

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:/

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

Datum objave: 6. 6. 2025 do 20. 6. 2025 na portalu E- demokracija.

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev:

Na predlog zakona je v zgoraj navedenem roku prispela le pripomba Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki predlaga oprostitev predložitve in plačila davka od dohodkov pravnih oseb za ZZZS in ZPIZ. Zavezanec oprostitve utemeljuje s tem, da gre pri teh zavezancih za zavezance, ki uporabljajo enotni kontni načrt.

Pripomba ni bila upoštevana, ker 9. člen ZDDPO-2, ki določa davčno obravnavo t. i. zavezancev, ki opravljajo nepridobitno dejavnost, ni predmet te novele. Dejstvo je tudi, da so v navedeni člen vključeni vsi davčni zavezanci, ki so po posebnih zakonih ustanovljeni za upravljanje nepridobitne dejavnosti, kar zagotavlja njihovo enako davčno obravnavo in položaj. Oba zavezanca (ZZZS in ZPIZ), sta po organizacijski obliki zavoda in sta zato vključena v 9. člen ZDDPO-2. Poleg tega podzakonski akt izredno določa, kateri njuni dohodki se štejejo za nepridobitne dohodke. Navedeni člen obravnava zavezance upoštevaje cilje in namene ZDDPO-2, glede na to, kako dosegajo posamezne dohodke. Kot že navedeno zaradi tega, da so vsi t. i. nepridobitni zavezanci v enakem položaju.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Klemen Boštjančič
minister

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1. Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18, 66/19, 172/21, 105/22 – ZZNŠPP, 12/24 in 100/24, v nadaljnjem besedilu: ZDDPO-2) je sistemski zakon, ki ureja obdavčitev dohodkov pravnih oseb. ZDDPO-2 temelji na načelih, ključnih že pri njegovem oblikovanju v okviru davčne reforme leta 2006. ZDDPO-2 vključuje standarde obdavčenja, ki so utemeljeni s cilji in nameni davčne politike v Sloveniji, hkrati pa upoštevajo načela ter zaveze obdavčenja, dogovorjene na mednarodni ravni. Kljub zavezanosti davčni stabilnosti in predvidljivosti ter zavedanju o njunem pomenu se je ZDDPO-2 že večkrat spremenil, pri tem je povečini šlo za spremembe, ki niso prepoznane kot reformne ali sistemske, temveč za manjše posege v zakon zaradi ožjih, a pomembnih ciljev davčne politike, nadalje za spremembe zaradi prenosa direktiv Evropske unije na področju podjetniškega obdavčevanja in tudi zaradi spoznanj iz prakse, ki zahtevajo hiter odziv, zlasti zaradi učinkovitejšega izvajanja zakona. Tudi ta predlog zakona je pripravljen za doseganje ožjih ciljev, ki so tako pomembni, da je ustrezneje pripraviti predlog zakona z manj posegi v zakon, kot pa počakati do naslednje morebitne obsežnejše spremembe. To stališče podkrepijo tudi trdna podpora zavezancev, ki jih sprememba na področju davčne obravnave alternativnih investicijskih skladov, vključena v predlog zakona, zadeva, ter nadalje potreba davčnega organa za učinkovitejše izvajanje zakona na področju uveljavljanja davčne nevtralnosti v obliki odloga davka v trenutku reorganiziranja zavezancev. Obe bistveni spremembi oziroma dopolnitvi pa sledita ciljem, da se davčni okvir za deležnike, zavezance in davčni organ, izboljša in pomeni spodbudo zanje ter olajša njihovo delovanje. S tem spremembi prispevata k ustreznijemu, učinkovitejšemu in bolj konkurenčnemu davčnemu okolju.

1.2. Davčna stopnja v ZDDPO-2 je poleg določitve zavezanca za davek, davčne osnove in načina obračunavanja ter plačevanja davka eden temeljnih elementov sistema oziroma zakona. Prepoznati pa je treba, da je za predstavitev celovite obdavčitve dohodkov pravne osebe treba upoštevati stopnjo obdavčitve, ki je sicer bolj »vidna« v povezavi z vsemi drugimi ukrepi, ki jih navedeni zakon določa.

ZDDPO-2 določa splošno nominalno stopnjo obdavčitve. V njegovem 61. členu pa je določena posebna stopnja, vključno za investicijske sklade, obdavčene po ZDDPO-2, torej za tiste, ki so pravne osebe in zato opredeljeni kot zavezanci po ZDDPO-2. Določeno je, da investicijski skladi, obdavčeni po tem zakonu, ki so ustanovljeni po zakonu, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje, plačujejo davek v davčnem obdobju po stopnji 0 % od davčne osnove, če do 30. novembra tega obdobja razdelijo najmanj 90 % poslovnega dobička prejšnjega davčnega obdobja.

Ureditev, da investicijski skladi plačajo davek, pod pogoji, po stopnji 0 % ima oziroma mora imeti utemeljene cilje in namene zaradi zagotavljanja sistemskosti davčne ureditve in skladnosti z domačim pravnim okvirjem ter mednarodnimi zavezami na davčnem področju. Način obravnave z ničelno stopnjo za zavezance investicijske sklade je zasledoval in zasleduje ureditev, ki pomeni, da sta v okviru obsega ZDDPO-2 vlagatelj, ki vlaga prek sklada, in vlagatelj, ki vlaga neposredno, v enakem položaju.

Zgodovinsko gledano je opisana ureditev v sistemu obdavčevanja dohodkov pravnih oseb že poznana, zdaj sicer nekoliko preoblikovana z ničelno stopnjo, ki je nadomestila oprostitvev, že od leta 1993. Torej gre za določbo z dolgo tradicijo, ki jo zavezanci, ki jih naslavlja, in drugi deležniki ZDDPO-2 že dlje časa uporabljajo.

Novo dejstvo, povezano z opisano določbo ZDDPO-2, je spremenjeni pravni okvir oziroma zakonodaja, ki določa osnovno ureditev investicijskih skladov. Bistvena in pomembna sprememba za ZDDPO-2 je bilo sprejetje novega (vključno zaradi prenosa prava EU) Zakona o oblikah alternativnih investicijskih skladov (ZOAIS), ki je začel veljati 10. avgusta 2022 in ureja oziroma opredeljuje oblike alternativnih investicijskih skladov (AIS), pri tem pa je bilo treba z njegovo uveljavitvijo prilagoditi tudi Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 31/15, 81/15, 77/16, 77/18 in 161/21) ter Zakon o upravljavcih alternativnih investicijskih skladov (Uradni list RS, št. 32/15, 77/18 in 161/21). Brez navajanja podrobnosti o namenu, ciljih in posameznih sklopih ureditve ZOAIS ter povezav z drugo matično zakonodajo je za davčne namene ključna ugotovitev, da sta se zaradi sprememb v pravnem okviru za investicijske sklade spremenila uporaba in s tem obseg določbe prvega odstavka 61. člena ZDDPO-2. Drugače povedano, predmetna določba ZDDPO-2 se sklicuje na zakon, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje, pri tem pa določba, ker gre za določbo ZDDPO-2, zajame le investicijske sklade, ki so pravne osebe. Opisano je učinkovalo pred predhodno opisano spremembo okvira urejanja investicijskih skladov, po tej spremembi pa navedena davčna določba ne učinkuje, ker zakon, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje, ne ureja več investicijskih skladov, ki bi bili pravne osebe. V tem okviru se je vzpostavila posebna okoliščina, ko kljub veljavni določbi ZDDPO-2 niso možni davčni učinki, hkrati pa se je delno vzpostavilo stanje delne negotovosti v zvezi s konkretno rešitvijo. Treba je poudariti, da je negotovost le v tem, da ničelna stopnja velja, zavezanec pa je ne more uporabiti. Za zavezanca investicijski sklad, ki je pravna oseba, posledično veljajo druge določbe ZDDPO-2.

To, da se predmetna določba prilagodi in uskladi z novim pravnim okvirom, pomeni vnovično učinkovanje določbe oziroma njeno »oživitev«, kar za nekatere zavezanec, ki so skladi, pomeni vnovič delujočo davčno obravnavo in s tem gotovost glede 0-% stopnje in njihovega davčnega položaja.

V povezavi z drugimi določbami ZDDPO-2 ter povezano z naravo in obsegom dejavnosti investicijskih skladov je pomembno, da ZDDPO-2, med drugim, določa izvzem dividend iz osnove pri prejemniku teh dividend, če je bil dobiček obdavčen pri izplačevalcu, torej če je izplačevalec zavezanec po ZDDPO-2 v Sloveniji (ali primerljivo v EU in tretjih državah, razen tretjih držav na seznamu po 8.a členu ZDDPO-2). Gre za splošne določbe ZDDPO-2, ki pomenijo tudi, da je preprečeno ekonomsko dvojno obdavčenje pri vlaganjih, v katera so lahko vpleteni tudi investicijski skladi pravne osebe in vlagatelji prek skladov, ki so pravne osebe. Pomembno je omeniti tudi splošno določbo ZDDPO-2 o izvzemu polovice dobičkov, pod pogoji, iz odsvojitve lastniških deležev iz davčne osnove, ki je tudi pomembna določba z vidika investicijskih skladov in vlagateljev vanje.

Pri oceni stanja v zvezi z navajano določbo 61. člena ZDDPO-2 in povezano s pravnim okvirom za investicijske sklade ter logiko poslovanja navedenih skladov je treba vnovič poudariti, da ZDDPO-2 ureja le obdavčitev dohodkov pravnih oseb. Konkretno to pri strukturi poslovanja investicijskih skladov – ob upoštevanju že predhodno poudarjenega dejstva, da v obseg ZDDPO-2 spadajo le skladi, ki so pravne osebe – pomeni, da ZDDPO-2 ureja davčno obravnavo oziroma obdavčitev izplačanih in prejetih dohodkov pri pravnih osebah. Brez širšega pristopa izven ZDDPO-2 oziroma brez poseganja v drugo davčno zakonodajo se lahko uredi le obravnavo za investicijske sklade pravne osebe, ki pa mora upoštevati sistem ZDDPO-2. V nadaljevanju je treba z vidika davčne politike ugotoviti, da je takšna davčna obravnavo investicijskih skladov in dohodkov iz kapitala parcialna. Na način kompromisa predstavljena pa, da se uredi področje, ki je bilo že do zdaj urejeno na poseben način, to je z 0-% stopnjo, na enak način še za naprej. Rešitev je, kot je že bilo navedeno, parcialna, širši pomisleki ali skrbi ali predlogi niso naslovljeni ali rešeni. Rešitev ne prejudicira ali začrta morebitne prihodnje širše celovite ureditve vseh oblik investicijskih skladov in njihovih dohodkov oziroma izplačil vlagateljem.

1.3. V ZDDPO-2 je bila v VII. poglavje prenesena tudi direktiva EU, ki v Uniji oziroma na notranjem trgu odpravlja morebitne razlike med različnimi nacionalnimi davčnimi pravili v primerih čezmejnih reorganiziranj zavezancev iz dveh ali več držav članic EU (kot so združitve, delitve in podobne transakcije), ki pomenijo oviro za te transakcije. Cilj opisanih pravil je vzpostavitev sistema, ki dovoljuje odlog obdavčitve dohodka ob izvedbi transakcij, torej oprostitev v trenutku posamezne kvalificirane

transakcije. Za opisano davčno obravnavo morajo biti izpolnjeni določeni pogoji v podporo ciljem direktive. ZDDPO-2 opisani odlog obdavčitve določa tudi za povsem notranje predmetne transakcije, kar sicer zahteva dodatne napore pri izvajanju (preverjanje pogojev, nadzor), vendar gre za ugodnost za zavezanca, udeležene v navedenih transakcijah, in doseganje širših pozitivnih učinkov. Opisana pravila se v Sloveniji uporabljajo od pridružitve Slovenije EU, torej so bila vključena že v ZDDPO-1. V obdobjih od takrat naprej je davčni organ pridobil nekatere izkušnje, te pa občasno, z namenom pravičnega in primernega izvajanja in uporabe določb zakona, terjajo nekatere posege v določbe oziroma nadgradnjo pravil. Pomemben pogoj pri prenosu premoženja ter delitvah je prenos oziroma oddelitev obrata ter njegova definicija, zlasti z vidika učinkovitega izvajanja. Nekatera vprašanja so se med izvajanjem v navedenem obdobju veljavnosti opisanega režima reševala s pojasnili, vendar je ustrežnejša rešitev določitev jasnega pravila v zakonu. Pri izvajanju določb zakona jasnost in določnost prispevata k pravni varnosti in hkrati preprečujeta zlorabe, s tem pa so upravna bremena manjša. Dodati je treba, da se davčna nevtralnost določa z namenom olajšanja določenih okoliščin zavezancev oziroma se odpravljajo ovire v prav posebnih okoliščinah, ki se po ekonomski vsebini razlikujejo od običajnih odtujitev oziroma prodaj.

1.4. Druge predlagane spremembe in dopolnitve so tehnične oziroma namenjene zlasti učinkovitejšemu izvajanju ZDDPO-2.

2. CILJI, NAČELA IN POGLATIVNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je zagotoviti večjo gotovost in predvidljivost davčnega sistema predvsem zaradi sprememb matične zakonodaje, ki ureja področje investicijskih skladov tako na nacionalni kot na ravni EU. Druge spremembe, ki so bolj izvedbene oziroma tehnične, pa so namenjene večji jasnosti, preglednosti in enostavnosti davčnih določb.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od temeljnih načel, na katerih temelji osnovni zakon. V predlogu zakona se tako izhaja predvsem iz načela preglednosti in predvidljivosti ter učinkovitega in konkurenčnega obdavčenja.

2.3 Poglavitne rešitve

2.3.1. Predlaga se, da se določba prvega odstavka 61. člena ZDDPO-2 zaradi nadaljnje ohranitve ter doseganja večje jasnosti in gotovosti prilagodi na način, da bo tudi naprej učinkovala za zavezanca, ki jim je namenjena, to je za določene alternativne investicijske sklade pravne osebe. Določba, ki bo urejala obdavčitev investicijskih skladov pod temi pogoji, se po predlogu zadrži v veljavnem 61. členu ZDDPO-2. Še vedno se bo ureditev štela za ureditev posebne stopnje. V predmetni določbi se zakon, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje, nadomesti z zakonom, ki ureja oblike alternativnih investicijskih skladov. To pomeni, da ZDDPO-2 zajame v predmetni obseg določene investicijske sklade po zakonu, ki ureja oblike alternativnih investicijskih skladov, in so ti skladi hkrati pravne osebe. Zaradi ožjih ciljev in namenov – tako davčne zakonodaje in njenih posledic kot zakonodaje o oblikah investicijskih skladov, zlasti zaradi zagotovljene reguliranosti in preprečevanja izogibanj davku ter agresivnih načrtovanj – se po predlogu oblike, ki naj bodo deležne posebne obravnave, omejijo glede na to in tudi s pogoji.

Zaradi tega predlog navedeni obseg omeji le na vrste alternativnih investicijskih skladov iz predmetnega zakona, urejene v 3.1 in 3.2 oddelku Zakona o oblikah alternativnih investicijskih skladov, to je na specialne investicijske sklade in nepremičninske investicijske družbe. Ti so sicer ustanovljeni ter delujejo v skladu s predmetnim matičnim zakonom. V posebno obravnavo so zajete le izrecno navedene oblike skladov; gre za alternativne investicijske sklade, ki so predmet licenciranja in nadzora Agencije za trg vrednostnih papirjev, in sicer kot sklad sam in ne samo z vidika upravljavca tega sklada. Za sklade v obsegu določbe ZDDPO-2 veljajo zahteve matične zakonodaje glede razpršitve naložb, minimalnih sredstev, strategije (vključno z dovoljeno strategijo) in druge. Predlagana davčna rešitev je torej pogojena z oblikovanjem, statusom in delovanjem zavezanca po drugi matični zakonodaji.

Poudarjeno je sovplivanje zakonodaj ter s tem njihovih ciljev in namenov. Davčna zakonodaja mora, zlasti ko deluje v podporo nekemu področju, skrbno preučiti in upoštevati osnovno zakonodajo tega področja na način, da večja raznolikost oziroma razrahljanost osnovne zakonodaje (na primer veliko število statusnih oblik subjektov, regulacija ali manjša regulacija) ne povzroča vrzeli v davčni ureditvi. Nadalje se, ker je davčna zakonodaja lahko tudi podporni ukrep ciljem in namenom druge zakonodaje, v davčni zakonodaji vzporedno upoštevajo oziroma predvidijo tudi pogoji, ki izhajajo iz osnovne zakonodaje in so vezani na del urejanja v ZDDPO-2 (na primer neopravljanje dejavnosti splošnega poslovnega ali gospodarskega namena). Vse nazadnje navedeno je narekovalo tudi obseg ureditve v predlogu zakona.

Pri oblikovanju predlagane nove določbe je bilo treba z davčnega vidika smiselno upoštevati veljavno davčno obravnavo prejetih dividend, ki se pri prejemniku izvirajo iz davčne osnove in so bile iz sklada izplačane v obliki razdelitve dividend iz dobička sklada, ki pa je bil sestavljen tudi iz denimo najemnin in obresti, ki so bile pri izplačevalcu teh dohodkov skladu davčno priznani odhodek. Tako se prepreči neobdavčitev dohodkov iz najemnin (na primer od dejavnosti oddajanja nepremičnin v najem) in obresti, ki so pri izplačevalcu praviloma davčno priznani odhodek, pri skladu bi bile obdavčene (kot prihodek) po 0 % kot del dobička in po prekvalifikaciji dohodka kot dividende izvzete iz davčne osnove prejemnika dividende – vlagatelja. Na drugi način pojasnjeno: pri omejevanju obsega predlog upošteva predvsem načelo zagotavljanja obdavčitve oziroma preprečevanja neobdavčitve. Do neobdavčitve dohodkov, kot je že bilo opisano, bi lahko prišlo v primeru dohodka, ki je bil pri izplačevalcu davčno priznani odhodek, pri skladu bi bil obdavčen po stopnji 0 % in pri vlagatelju izvzet iz osnove kot prejeta dividenda, ki jo izplača sklad. Opisanemu in davčnim načelom ustreza omejitev v predlogu zakona. Predlog pa nadalje upošteva, da ni ustrezno, da davčna ureditev v okviru svojih ciljev in namenov nesorazmerno posega v poslovanje zavezancev oziroma pomeni nesorazmerne oviranje svobode delovanja in primerne prilagodljivosti zavezanca. Zato je predlagan nekoliko nižji del dobička (75-%, do zdaj 90-%), ki se mora razdeliti za izpolnitev glavnega pogoja za ničelno obdavčitev. Prav tako se pri pogoju razdelitve v znesek za razdelitev ne všttevajo tako imenovani nerealizirani dobički, kar prispeva k razumni ureditvi, ki izhaja iz značilnosti nastanka in računovodenja dobičkov pri zavezancu, v konkretnem primeru pri investicijskem subjektu.

Cilj predloga je tudi zagotavljanje najmanj upravno zahtevne ureditve – ob upoštevanju, da gre za parcialno ureditev.

V zvezi s predlagano rešitvijo je treba sklepno in z vidika davčne politike vnovič poudariti, da je predlagana rešitev parcialni pristop k ureditvi davčne obravnave investicijskih skladov in dohodkov iz kapitala. Predlog temelji na kompromisni rešitvi, katere namen je ohraniti že vzpostavljeni posebni davčni režim, to je obdavčitev z 0-% stopnjo, tudi v prihodnje za zadevno področje. Odločitev za parcialen pristop je posledica več dejavnikov. Prvič, gre za utemeljeno in ciljno usmerjeno prilagoditev, ki preprečuje morebitne negativne davčne posledice za določeno skupino zavezancev. Drugič, morebitna priprava celovite davčne ureditve investicijskih skladov zahteva poglobljeno analizo, daljša usklajevanja in širšo tehnično razpravo, saj vključuje številne zahtevne vidike, vključno z mednarodnimi davčnimi praksami, delovanjem finančnih trgov, ter tudi cilje dolgoročnega spodbujanja vlaganj. Zaradi omenjene zahtevnosti in potrebe po ustreznem času za pripravo sistemskih rešitev je bila sprejeta odločitev, da se v tem trenutku predlaga rešitev le za ožji segment zakonodaje, ki je bil že doslej urejen na poseben način. Kot že navedeno je namen predloga rešitve zagotoviti pravno varnost in predvidljivost za zavezance, obenem pa ohraniti odprto možnost za pripravo celovite davčne ureditve tega področja v prihodnje.

2.3.2. VII. poglavje ZDDPO-2 ureja nevtralno davčno obravnavo v trenutku izvedbe prestrukturiranja (tako imenovani odlog obdavčitve dohodka v trenutku transakcije, tako čezmejne kot domače, pod določenimi pogoji). Navedeno poglavje zakona prenaša Direktivo Sveta 90/434/EGS z dne 23. julija 1990 o skupnem sistemu obdavčitve za združitve, delitve, prenose sredstev in zamenjave kapitalskih deležev družb iz različnih držav članic (UL L št. 225 z dne 20. avgusta 1990, str. 142), nazadnje spremenjeno z Direktivo Sveta 2005/19/ES o spremembah Direktive 90/434/EGS o skupnem sistemu obdavčitve za združitve, delitve, prenose sredstev in zamenjave kapitalskih deležev iz različnih držav članic (UL L št. 58 z dne 4. marca 2005, str. 19). V navedeni direktivi je med drugim podana definicija

»veje dejavnosti«. Izraz, uporabljen v ZDDPO-2 za ta namen, je »obrat«. Tudi v navedeni direktivi je pri predmetni definiciji določeno izpolnjevanje pogojev »ob« transakciji. Države članice EU so morale direktivo prenesti v svoje zakonodaje. Predlog zakona določa bolj opredelljivo definicijo obrata s poudarkom na izpolnjevanju pogojev za obrat v trenutku transakcije. Predlog si z večjo opredeljivostjo bolj tesno prizadeva za cilje in namene direktive in bolj upošteva definicijo v direktivi, ki je podlaga za nacionalna pravila.

2.3.3. Zaradi prenosa pravila o omejevanju priznavanja obresti v ZDDPO-2 – tako imenovanega pravila EBITDA – iz Direktive Sveta (EU) 2016/1164 z dne 12. julija 2016 o določitvi pravil proti praksam izogibanja davkom, ki neposredno vplivajo na delovanje notranjega trga (v nadaljnjem besedilu: direktiva ATAD), prenesenega v letu 2023, je bil v ZDDPO-2 v letu 2024 črtan 32. člen ZDDPO-2, ki je do tedaj urejal davčno obravnavo obresti od presežka posojil. Pri tem se hkratno ni črtalo sklicevanja na črtani 32. člen v 74. členu ZDDPO-2, v delu, kjer se ureja prikrito izplačilo dobička. Črtanje navedenega sklicevanja ureja ta predlog zakona.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Na podlagi trenutno razpoložljivih podatkov iz registra alternativnih investicijskih skladov, ki ga vodi Agencija za trg vrednostnih papirjev, je razvidno, da ima zelo majhno število investicijskih skladov pravno subjektiviteto in hkrati pridobljeni status specialnega investicijskega sklada ali nepremičninske investicijske družbe. Ti subjekti so tisti, ki bodo izpolnjevali pogoje za uporabo posebnega davčnega režima po predlogu spremembe 61. člena predloga zakona. Ocenjujemo, da zaradi majhnega števila zavezancev in ob upoštevanju dejstva, da je ključna rešitev pripravljena z namenom ohranitve in zagotovitve pravne varnosti in predvidljivosti za zavezance, predlagana rešitev ne bo imela pomembnega finančnega učinka na državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

Ocenjujemo, da tudi preostale predlagane rešitve ne bodo imele pomembnih učinkov na državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

Poleg tega so predlagane spremembe, dopolnitev definicije izraza »obrat«, črtanje sklicevanja na črtani 32. člen v 74. členu predvsem izvedbene in redakcijske prilagoditve, ki nimajo neposrednega vpliva na prihodke državnega proračuna. Ker razpoložljivi podatki ne omogočajo natančne kvantifikacije vseh posrednih učinkov, se ocenjuje, da predlagane spremembe ne bodo imele pomembnega vpliva na javnofinančne prihodke.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ne bodo potrebna dodatna proračunska sredstva.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Korelacijska tabela oziroma izjava o skladnosti z EU pravom se nahaja v prilogi gradiva.

5.1. Pri mednarodnih primerjavah splošno velja, da posamezne države za davčne namene različno obravnavajo sklade po vsebini in tudi glede vključenosti takšnih določb v posamezne davčne zakone. Pri primerjavah je pomembno upoštevanje statusnega oziroma osnovnega in davčnega okvira za predmetne subjekte. V tej povezavi je treba dodati, da je davčni okvir običajno širši od samo obravnave sklada v okviru davčnih zakonov, ki določajo sistem obdavčitve dohodkov pravnih oseb, namreč gledati je treba tudi davčno obravnavo vlagateljev, pravnih in fizičnih oseb ter nadalje tudi čezmejni davčni vidik. Splošen cilj oziroma skupno glavno načelo davčnih obravnav je praviloma zagotavljanje nevtralnosti med neposrednimi in posrednimi vlaganji. Ne glede na to pa posamezne države podeljujejo določene posebnosti, praviloma ugodnosti, skladom ali vlagateljem, neposredno s specialnimi davčnimi določbami ali po splošno spodbudnem davčnem okviru.

5.1.1. Nizozemska

Za investicijske sklade velja stopnja obdavčitve dohodkov pravnih oseb 0 % pod pogojem, da je dobiček skladov na razpolago delničarjem in imetnikom deležev najpozneje v osmih mesecih po koncu leta. Od 1. januarja 2025 pa je začel veljati ukrep, na podlagi katerega investicijski skladi ne morejo več investirati neposredno v nizozemske nepremičnine. Takšen ukrep ima namen zagotoviti, da se dohodek iz nizozemskih nepremičnin v vseh primerih obdavči z davkom od dohodkov pravnih oseb in je zagotovljena obdavčitev, tudi če tuji vlagatelji investirajo v nizozemske nepremičnine. Splošna stopnja obdavčitve dohodkov pravnih oseb je sicer 25,8-%. Nobenih sprememb ni za sklade, ki vlagajo v vrednostne papirje.

5.1.2. Finska

Na Finskem je specialni investicijski sklad, pod pogojem, da je odprti sklad (kar pomeni, da mora biti odprt za javnost in mora imeti obveznost izdaje in odkupa deležev sklada) in ima najmanj 30 imetnikov enot premoženja, oproščen davka od dohodka. Če ima specialni investicijski sklad manj kot 30 enot premoženja ali ga ni mogoče šteti za odprtega, za davčno oprostitev veljajo tudi naslednji pogoji: i.) posebni investicijski sklad svojim imetnikom enot letno razdeli najmanj tri četrtine svojega dobička poslovnega leta, razen nerealiziranih dobičkov; ii.) kapital posebnega investicijskega sklada je najmanj dva milijona evrov; in iii.) imetniki enot posebnega investicijskega sklada so profesionalni vlagatelji ali primerljivi premožni posamezniki (opredeljeni v zakonu o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov). Zahteva po razdelitvi dobička v vsakem poslovnem letu se nanaša na dejansko razdelitev dobička. V vsakem primeru pa je zahteva za oprostitev davka za posebni investicijski sklad, ki svoja sredstva vlaga predvsem v nepremičnine in nepremičninske vrednostne papirje, da svojim imetnikom enot letno razdeli vsaj tri četrtine svojega dobička za poslovno leto, brez nerealiziranih kapitalskih dobičkov.

5.1.3. Francija

Dohodek, ki ga ustvarijo francoski vlagatelji, je praviloma predmet davka od dohodkov pravnih oseb v višini 25 odstotkov. Vendar so lahko dohodki, ki jih ustvarijo nekateri regulirani subjekti (kot SIIC ali SPICAV), oproščeni davka na dohodek pravnih oseb, zlasti ob upoštevanju zahtev glede razdelitve.

5.2. Pri prenosu direktiv EU države članice običajno upoštevajo njihove določbe, razen če so v sami direktivi določene možnosti ali drugi načini odstopanja. Enotni načini obravnav so pomembni zaradi enotnega in jasnega ter lažjega izvajanja. V direktivi EU, ki za davčne namene ureja režim davčnih obravnav dohodkov v času reorganiziranj v obsegu direktive, je izraz »branch of activity« oziroma »veja dejavnosti« opredeljen tako, da pomeni vsa sredstva in obveznosti ob delitvi družbe, ki z organizacijskega vidika tvorijo neodvisno poslovanje, torej subjekt, ki je zmožen delovati z lastnimi sredstvi.

5.2.1. Belgija

Izraz »veja dejavnosti« v belgijski zakonodaji ni opredeljen. V upravnih smernicah pa je opredeljen kot celota sredstev in obveznosti oddelka podjetja, ki je sposoben delovati z lastnimi sredstvi.

5.2.2. Malta

»Veja dejavnosti« v malteški zakonodaji pomeni vsa sredstva in obveznosti delitve družbe, ki z organizacijskega vidika sestavljajo samostojno podjetje, to je subjekt, sposoben delovati z lastnimi sredstvi.

5.2.3. Italija

Izraz »veja dejavnosti« pomeni delujoče podjetje ali neodvisni del podjetja. Izraz se razlaga kot zbirka sredstev, ki skupaj omogočajo opravljanje poslovne dejavnosti ali lahko zadovoljijo tehnične potrebe proizvodne dejavnosti.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Naloge države v zvezi s plačevanjem in obračunavanjem davka in tako v zvezi z nadzorom bo opravljala Finančna uprava Republike Slovenije. Predlog zakona ne bo imel povečanih administrativnih posledic v postopkih oziroma pri poslovanju davčnega organa, saj se s tem ne uvajajo bistveno nove vsebinske rešitve, ki bi bile drugačne od do zdaj uveljavljenih, prav tako se ne uvajajo novi postopki.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Davčni zavezanci bodo davek oziroma obveznost ugotavljali enako kot doslej, torej kot posebne postavke davčnega obračuna davka od dohodkov pravnih oseb. Predlog zakona zato ne bo imel povečanih administrativnih posledic za obveznosti davčnih zavezancev do davčnega organa.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Pričakuje se, da bo predlog zakona poleg večje gotovosti z vidika davčne obravnave samih skladov imel pozitivne učinke tudi na gospodarstvo, pri čemer pa je te učinke kratkoročno težje ovrednotiti, saj se navedeni učinki razširijo tudi na širše gospodarstvo. Skladi na splošno, vključno z alternativnimi investicijskimi skladi, imajo ključno vlogo v gospodarstvu, saj mobilizirajo kapital, povečujejo likvidnost in podpirajo gospodarsko rast. Predlog zakona omogoča, da bodo alternativni investicijski skladi še naprej nudili oziroma zagotavljali financiranje podjetjem, infrastrukturnim projektom in inovacijam ter pomagali pri učinkoviti razporeditvi virov, hkrati pa bosta povečani pravna varnost in stabilnost lahko privabili dodatne naložbe. Alternativni skladi, kot so skladi z naložbeno strategijo zasebnega kapitala (tudi v tvegani kapital), z naložbeno strategijo posojil ali z naložbeno strategijo vlaganja v nepremičnine ponujajo raznolike investicijske priložnosti zunaj tradicionalnih trgov. Pomagajo zapolniti finančne vrzeli, zlasti za mala in srednje velika podjetja (MSP) ter zagonska podjetja, ki imajo pogosto težave pri pridobivanju sredstev po običajnih bančnih poteh, kar je zanje povezano z možnostjo za rast in razvoj v prihodnje. Skladi spodbujajo podjetništvo z vlaganjem v podjetja z visokim potencialom rasti, kar prispeva k inovacijam in ustvarjanju delovnih mest. Ta proces dolgoročno prispeva k povečani konkurenčnosti gospodarstva ter tudi večji stabilnosti delovnih mest v različnih sektorjih. Poleg tega rešitev v predlogu zakona spodbuja večjo prilagodljivost in dinamičnost na trgu investicij, kar bo nadalje omogočilo hitrejšo prilagajanje gospodarskih subjektov na spremenljive razmere. S tem se ustvarjajo pogoji za večjo gospodarsko odpornost, zlasti v času morebitnih gospodarskih kriz ali finančnih izzivov na svetovni ravni.

Zagotovitev pravne varnosti za alternativne investicijske sklade je pomemben prispevek k uresničevanju razvojnih ciljev slovenskega finančnega sistema, zlasti na področju diverzifikacije virov financiranja gospodarstva. Predlagane spremembe podpirajo nadaljnji razvoj segmenta alternativnih investicijskih skladov, ki tvorijo ključni del finančne infrastrukture za financiranje gospodarskih subjektov.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlagane spremembe so skladne s cilji Strategije razvoja trga kapitala v Sloveniji za obdobje 2023–2030, katere končni cilj je doseganje statusa razvijajočega trga (EMS). Zagotovitev pravne varnosti in hkrati konkurenčne davčne obravnave alternativnih investicijskih skladov omogoča učinkovitejše financiranje podjetij z visokim potencialom rasti. Skladi zasebnega kapitala in drugi AIS lahko s tem financirajo podjetja, ki lahko v prihodnosti postanejo pomembni izdajatelji na organiziranem trgu, kar neposredno prispeva k povečanju tržne kapitalizacije in likvidnosti slovenskega trga kapitala – obema temeljnima pogojema za doseganje statusa EMS.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne vpliva na druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Za izvajanje zakona je pristojna Finančna uprava Republike Slovenije, ki bo na običajen način zagotovila obveščanje zavezancev o novostih iz predloga zakona.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje zakona spremlja Ministrstvo za finance Republike Slovenije v skladu s svojimi pristojnostmi.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Drugih pomembnih okoliščin ni.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog zakona je bil objavljen na e-demokraciji 6. junija 2025 z rokom za pripombe 20. junij 2025.

Na predlog zakona je v zgoraj navedenem roku prispela le pripomba Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki predlaga oprostitvev predložitve in plačila davka od dohodkov pravnih oseb za ZZZS in ZPIZ. Zavezanec oprostitvev utemeljuje s tem, da gre pri teh zavezancih za zavezanca, ki uporabljajo enotni kontni načrt.

Pripomba ni bila upoštevana, ker 9. člen ZDDPO-2, ki določa davčno obravnavo t. i. zavezancev, ki opravljajo nepridobitno dejavnost, ni predmet te novele. Dejstvo je tudi, da so v navedeni člen vključeni vsi davčni zavezanci, ki so po posebnih zakonih ustanovljeni za upravljanje nepridobitne dejavnosti, kar zagotavlja njihovo enako davčno obravnavo in položaj. Oba zavezanca (ZZZS in ZPIZ), sta po organizacijski obliki zavoda in sta zato vključena v 9. člen ZDDPO-2. Poleg tega podzakonski akt izredno določa, kateri njuni dohodki se štejejo za nepridobitne dohodke. Navedeni člen obravnava zavezanca upoštevaje cilje in namene ZDDPO-2, glede na to, kako dosegajo posamezne dohodke. Kot že navedeno zaradi tega, da so vsi t. i. nepridobitni zavezanci v enakem položaju.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi zakona ni sodeloval zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba, zato ni prišlo do nobenih plačil za ta namen.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Klemen Boštjančič, minister,
- mag. Katja Božič, državna sekretarka,
- mag. Saša Jazbec, državna sekretarka,
- Nikolina Prah, državna sekretarka,
- Gordana Pipan, državna sekretarka,
- mag. Tina Humar, generalna direktorica,
- mag. Petra Istenič, vodja sektorja,
- Meta Šinkovec, vodja sektorja.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18, 66/19, 172/21, 105/22 – ZZNŠPP, 12/24 in 100/24) se v 39. členu v besedilu člena, ki se označi kot prvi odstavek, zadnji stavek spremeni tako, da se glasi:

»Za obrat po tem členu se šteje premoženje (vsa sredstva in obveznosti), ki se pripiše delu družbe, ki ob prenosu premoženja z organizacijskega vidika predstavlja neodvisno poslovanje.«.

Za prvim odstavkom se doda nov, drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Po tem členu se obravnava tudi izčlenitev, ki je transakcija, ki se izvede v skladu z določili zakona, ki ureja gospodarske družbe o statusnem preoblikovanju družb, pri tem se pri izčlenitvi z ustanovitvijo ali izčlenitvi s prevzemom določbe tega poglavja uporabljajo le, če gre za izčlenitev enega ali več obratov prenosne družbe.«.

2. člen

V 48. členu se v drugem odstavku za besedilom »V primeru oddelitev« doda besedilo »z ustanovitvijo ali s prevzemom«.

V tretjem odstavku se za besedilom »V primeru oddelitve« doda besedilo »z ustanovitvijo ali s prevzemom«.

Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Za obrat po tem členu se šteje premoženje (vsa sredstva in obveznosti), ki ob združitvi oziroma delitvi z organizacijskega vidika predstavlja neodvisno poslovanje.«.

3. člen

V 54. členu se v drugem odstavku besedilo »prvega odstavka 40. člena« nadomesti z besedilom »prvega in drugega odstavka 49. člena«.

4. člen

V 61. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Investicijski skladi, obdavčeni po tem zakonu, iz 3.1. in 3.2. oddelka Zakona o oblikah alternativnih investicijskih skladov (Uradni list RS, št. 101/22; v nadaljnjem besedilu: ZOAIS) in ustanovljeni po ZOAIS, plačujejo davek v davčnem obdobju po stopnji 0 % od davčne osnove, če do 30. novembra tega obdobja razdelijo najmanj 75 % poslovnega dobička prejšnjega davčnega obdobja (v nadaljnjem besedilu: razdelitev), ki ne zajema nerealiziranih dobičkov. Nerealizirani dobički po tem odstavku so dobički, ki niso nastali ob prodaji ali drugi odtujitvi.«.

Za tretjim odstavkom se dodata nova, četrty in peti odstavek, ki se glasita:

»(4) Investicijski skladi iz prvega odstavka tega člena iz davčne osnove, na katero se uporabi davčna stopnja 0 %, izključijo dohodke iz dejavnosti oddajanja v najem, finančnega zakupa in posojil. Za te dejavnosti investicijski skladi iz prvega odstavka tega člena sestavijo ločen davčni obračun po določbah tega zakona.

(5) Po prvem in četrtem odstavku tega člena se obravnavajo tudi naslednji investicijski skladi, obdavčeni po tem zakonu:

- evropski dolgoročni investicijski skladi (ELTIF), ustanovljeni v skladu z Uredbo (EU) 2015/760 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o evropskih dolgoročnih investicijskih skladih (UL L št. 123 z dne 19. 5. 2015, str. 98), zadnjič spremenjeno z UL L 90509, 17.9.2024,

- evropski skladi za socialno podjetništvo (EuSEF) in evropski skladi tveganega kapitala (EuVECA), ustanovljeni v skladu z Uredbo (EU) št. 346/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o evropskih skladih za socialno podjetništvo (UL L št. 115 z dne 25. 4. 2013, str. 18), zadnjič spremenjeno z Uredbo (EU) 2023/2869 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o spremembi nekaterih uredb glede vzpostavitve in delovanja evropske enotne točke dostopa (UL L 2023/2869 z dne 20. 12. 2023), in Uredbo (EU) št. 345/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o evropskih skladih tveganega kapitala (UL L št. 115, 25. 4. 2013, str. 1), zadnjič spremenjeno z Uredbo (EU) 2023/2869 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o spremembi nekaterih uredb glede vzpostavitve in delovanja evropske enotne točke dostopa (UL L 2023/2869 z dne 20. 12. 2023).«.

5. člen

V 74. členu se v sedmi točki za besedilom »iz 19. člena tega zakona« črtata vejica in besedilo »in obresti od presežka posojil iz 32. člena tega zakona«.

6. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se za davčna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2026 ali pozneje.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Ta člen določa nekoliko revidirano definicijo obrata v primeru transakcij prenosa premoženja. Revidirana definicija dosledno odraža definicijo iz direktive. Bistveni poseg v do zdaj veljavno definicijo je v tem, da ta člen izrecno določa, da morajo merila oziroma atributi za opredelitev obrata obstajati že ob izvedbi transakcije, torej ob prenosu premoženja oziroma izčlenitvi. Določeno je, da se za obrat po tem členu šteje premoženje (vsa sredstva in obveznosti), ki se pripiše delu družbe, ki ob prenosu premoženja z organizacijskega vidika predstavlja neodvisno poslovanje. Definicija odpravlja možnosti argumentiranja v smislu, da bo obrat šele v bodoče, po kvalificirani transakciji, sposoben oziroma zmožen tvoriti neodvisno poslovanje, kar ni v skladu s cilji in nameni direktive in ZDDPO-2, ki določata ugodnost odloga davka (davčna nevtralnost) v trenutku transakcije pri prestrukturiranjih zaradi reorganiziranja ali racionalizacije dejavnosti oziroma poslovanja. Nedvomno se pri ugotavljanju pogojev za opisano ugodnost upoštevajo vsa dejstva in okoliščine konkretnega primera, vendar je za obrate skupna opredelilna značilnost, da so notranji organizacijski deli družbe, ki so s poslovno organizacijskega vidika samostojni do te mere, da že ob prenosu premoženja oziroma izčlenitvi tvorijo neodvisno poslovanje, vključno z ustvarjanjem poslovnih učinkov (prihodkov, odhodkov) ter so posledično tudi v bodoče sposobni oziroma zmožni neodvisnega poslovanja. Terja se izvedljivost v funkcionalnem smislu oziroma organizirano premoženje v ekonomskem smislu (podjetje).

Ta člen določa nov drugi odstavek 39. člena zakona in na novo določa, kar je sicer že dolgo uveljavljena izvedbena praksa, da se člen ZDDPO-2, ki določa nevtralno davčno obravnavo, pri prenosu premoženja uporablja tudi za transakcije izčlenitev, ki se izvedejo v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe. Namreč, čeprav je izčlenitev v skladu z določbami zakona, ki ureja gospodarske družbe, opredeljena kot pojavna oblika delitve, pa jo zaradi značilnosti, zlasti glede tega, da deleži, ki jih prevzemna družba zagotovi v zameno za prejeto premoženje, pripadajo prenosni družbi in ne imetnikom deležev prenosne družbe, po vsebini lahko primerjamo s prenosom premoženja, kot ga ureja ZDDPO-2 v 39. členu. Za prenos premoženja se namreč po navedenem členu ZDDPO-2 in enako tudi po direktivi EU šteje transakcija, s katero družba (prenosna družba), ne da bi prenehala, prenese enega ali več obratov na drugo že ustanovljeno družbo ali na družbo, ki jo ustanovi (prevzemna družba), v zamenjavo za izdajo ali prenos vrednostnih papirjev, ki pomenijo deleže v kapitalu prevzemne družbe, prenosni družbi. Nadalje je pomembno, da zakon, ki ureja gospodarske družbe, ne pozna instituta prenosa premoženja po ZDDPO-2.

K 2. členu

Ta člen zaradi jasnosti in nedvoumnosti dopolnjuje drugi in tretji odstavek 48. člena zakona. Jasno je določeno, da se tako v primeru oddelitev z ustanovitvijo kot v primeru oddelitve s prevzemom za davčno nevtralno obravnavo transakcije oddelitve med drugim zahteva prenos enega ali več obratov prenosne družbe.

Ta člen tudi nadomešča dosedanje besedilo oziroma definicijo obrata v četrtem odstavku 48. členu zakona, kot je to določeno tudi v 2. členu tega predloga spremembe in dopolnitve, ki spreminja definicijo obrata v 39. členu zakona.

K 3. členu

Ta člen določa pravilno in ustrezno sklicevanje.

K 4. členu

Ta člen določa vsebino ZDDPO-2, ki je bolj odvisna ali vezana na drugo zakonodajo kot večina določb ZDDPO-2 glede opredelitev in delno vsebine, hkrati pa zasleduje tudi davčne cilje in namene, zato dodatno določa nekatere pogoje, vendar na način, ki je primeren in smiseln ter upošteva dejansko vsebino delovanja predmetnih skladov.

Četrti člen posega v 61. člen ZDDPO-2. Določa posebno stopnjo obdavčitve in s tem posebno davčno obravnavo dohodkov investicijskih skladov oziroma zaradi spremembe pravnega okvira za

ustanavljanje in delovanje investicijskih skladov prilagaja 61. člen v predmetnem delu. V obseg prvega odstavka 61. člena zakona spadajo alternativni investicijski skladi, ki so pravne osebe in ustanovljeni po zakonu, ki ureja oblike alternativnih investicijskih skladov, in sicer specialni investicijski skladi ter nepremičninske investicijske družbe. V členu je izbran nomotehnični pristop v obliki sklicevanja na točno določene oddelke Zakona o oblikah alternativnih investicijskih skladov, ki jih urejata. V členu je dodatno določeno še, da morajo biti ti skladi ustanovljeni po ZOAIS, kar pomeni, da se glede njihove določnosti in vsebine uporabljajo tudi druge ustrezne določbe matične zakonodaje. Za predmetne investicijske sklade je določeno, da plačujejo davek v davčnem obdobju po stopnji 0 % od davčne osnove, če do 30. novembra tega obdobja razdelijo najmanj 75 % poslovnega dobička prejšnjega davčnega obdobja (v nadaljnjem besedilu: razdelitev), ki ne zajema nerealiziranih dobičkov. V izogib presplošnemu navajanju zakonskih izrazov ter upoštevanje navezovanje določb ZDDPO-2 na računovodska pravila in izjeme od njih je na koncu prvega odstavka pojasnjevalno določeno, da so nerealizirani dobički po tem odstavku dobički, ki niso nastali ob prodaji ali drugi odtujitvi. To pomeni, da je skladom po prvem odstavku tega člena določena enaka davčna obravnava kakor je bila določena za investicijske sklade pravne osebe, ki so bili urejeni po zakonu, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje. Nadalje to pomeni, da se zadrži plačilo davka po 0-% stopnji od davčne osnove in pogoj razdelitve poslovnega dobička prejšnjega davčnega obdobja. Kot že navedeno, je dodano, da se v znesek, »ki se mora deliti«, da je pogoj izpolnjen, ne vštevajo tako imenovani nerealizirani dobički. Znesek poslovnega dobička za razdelitev za izpolnitev pogoja za posebno davčno obravnavo je določen v razumnem znesku, in sicer na 75 %.

V drugem odstavku se urejajo okoliščine, da sklad izključi nekatere dohodke (najemnine, obresti) oziroma dohodke iz nekaterih dejavnosti, ker bo denimo opravljal dejavnost neposrednega nalaganja v nepremičnine oziroma posojal sredstva. Povezano in dodatno je treba pojasniti, da je obseg opravljanja dejavnosti določen že v osnovni, matični zakonodaji, ki ureja predmetne sklade. Za te primere je določeno, da se pri investicijskih skladih iz prvega odstavka iz davčne osnove, na katero se uporabi davčna stopnja 0 %, izključi dohodke iz dejavnosti oddajanja v najem, finančnega zakupa in posojil. Za slednje dejavnosti investicijski skladi iz prvega odstavka tega člena sestavijo ločeni davčni obračun v skladu z ZDDPO-2.

V enak položaj kot skladi, določeni oziroma naštet v prvem odstavku 61. člena ZDDPO-2, so zaradi spoštovanja pravic in svoboščin na enotnem trgu postavljeni tudi skladi, določeni in oblikovani v skladu z ustreznimi uredbami EU, in sicer evropski dolgoročni investicijski skladi (ELTIF), evropski skladi za socialno podjetništvo (EuSEF) in evropski skladi tveganega kapitala (EuVECA).

K 5. členu

Zaradi prenosa pravila o omejitvi obresti, tako imenovanega pravila EBITDA iz Direktive Sveta (EU) 2016/1164 z dne 12. julija 2016 o določitvi pravil proti praksam izogibanja davkom, ki neposredno vplivajo na delovanje notranjega trga v ZDDPO-2 v letu 2023, je bil v letu 2024 iz ZDDPO-2 črtan 32. člen ZDDPO-2, ki je do tedaj urejal podobno davčno vsebino: davčno obravnavo obresti od presežka posojil. Pri tem pa se ni črtala omemba črtanega 32. člena ZDDPO-2 iz določbe 74. člena ZDDPO-2, v delu, ki ureja prikrito izplačilo dobička. Ta člen citirano določilo oziroma njegov del črta.

K 6. členu

Ta člen je uveljavitvena določba ter določa uporabo zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

39. člen (prenos premoženja)

Za prenos premoženja po tem členu se šteje transakcija, s katero družba (v nadaljnjem besedilu: prenosna družba), ne da bi prenehala, prenese enega ali več obratov na drugo že ustanovljeno družbo ali na družbo, ki jo ustanovi (v nadaljnjem besedilu: prevzemna družba), v zamenjavo za izdajo ali prenos vrednostnih papirjev, ki predstavljajo deleže v kapitalu prevzemne družbe, prenosni družbi. Za obrat po tem členu se šteje premoženje (vsa sredstva in obveznosti), ki se lahko pripiše delu družbe, ki je s poslovno organizacijskega vidika sposobno tvoriti neodvisno poslovanje, in je subjekt, ki je zmožen poslovati z lastnim premoženjem.

48. člen (združitve in delitve)

(1) Za združitve in delitve se šteje transakcija, ki se izvede v skladu z določili zakona, ki ureja gospodarske družbe o statusnem preoblikovanju družb.

(2) V primeru oddelitev in razdelitev s prevzemom se določbe tega poglavja uporabljajo samo, če gre za oddelitev ali razdelitev enega ali več obratov prenosne družbe.

(3) V primeru oddelitve se določbe tega poglavja uporabljajo samo, če po oddelitvi na prenosni družbi ostane vsaj en obrat.

(4) Za obrat po tem členu se šteje premoženje (vsa sredstva in obveznosti), ki se lahko pripiše delu družbe, ki je s poslovno organizacijskega vidika sposobno tvoriti neodvisno poslovanje, in je subjekt, ki je zmožen poslovati z lastnim premoženjem.

61. člen (posebna stopnja)

(1) Investicijski skladi, obdavčeni po tem zakonu, ki so ustanovljeni po zakonu, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje, plačujejo davek v davčnem obdobju po stopnji 0% od davčne osnove, če do 30. novembra tega obdobja razdelijo najmanj 90% poslovnega dobička prejšnjega davčnega obdobja.

(2) Pokojninski skladi, obdavčeni po tem zakonu, ki so ustanovljeni po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, plačujejo davek po stopnji 0% od davčne osnove.

(3) Zavarovalnice, ki lahko izvajajo pokojninski načrt v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, plačujejo od dejavnosti izvajanja pokojninskega načrta davek po stopnji 0% od davčne osnove, če sestavijo ločen davčni obračun samo za ta pokojninski načrt.

74. člen (dohodki, podobni dividendam)

Za dohodke, podobne dividendam, se štejejo:

1. dobiček, ki se izplača v zvezi z vrednostnimi papirji in krediti, ki zagotavljajo udeležbo v dobičku izplačevalca;
2. dobiček, rezerve iz dobička, osnovni kapital v delu, ki se je oblikoval iz predhodnega povečanja osnovnega kapitala iz dobička ali rezerv iz dobička in skrite rezerve izplačevalca, ob prenehanju izplačevalca;

Skrite rezerve se izračunajo kot razlika med pošteno vrednostjo in davčno vrednostjo sredstev in obveznosti po stanju na dan pred vpisom zaključka likvidacije v sodni register.

Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče prodati ali na drug način zamenjati sredstvo ali s katerim je mogoče poravnati obveznost ali za katerega je mogoče zamenjati podeljen kapitalski instrument med dobro obveščenima in voljnima strankama v poslu, v katerem sta stranki medsebojno neodvisni in enakopravni.

Davčna vrednost posameznega sredstva ali obveznosti je znesek, ki se prisodi temu sredstvu ali obveznosti pri obračunu davka oziroma na podlagi katerega se izračunavajo prihodki, odhodki, dobički in izgube pri obračunu davka.

3. izplačana vrednost delnic ali poslovnih deležev, zmanjšana za njihovo emisijsko vrednost in za sorazmerni del kapitalskih rezerv, ob izključitvi ali izstopu delničarja, družbenika ali člana izplačevalca;
4. izplačilo na podlagi rednega zmanjšanja osnovnega kapitala izplačevalca v delu, ki se je oblikoval iz predhodnega povečanja osnovnega kapitala iz dobička ali rezerv iz dobička;
5. izplačana vrednost pridobljenih lastnih delnic ali lastnih poslovnih in drugih lastnih deležev, zmanjšana za njihovo emisijsko vrednost in za sorazmerni del kapitalskih rezerv;
6. dobiček, prenesen na podlagi podjetniške pogodbe v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe;
7. prikrito izplačilo dobička, ki se opravi osebi, ki ima neposredno ali posredno v lasti najmanj 25% vrednosti ali števila delnic ali deležev v kapitalu, upravljanju ali nadzoru izplačevalca ali obvladuje izplačevalca na podlagi pogodbe ali na način, ki se razlikuje od razmerij med nepovezanimi osebami. Za prikrito izplačilo dobička se šteje vsako nadomestilo, ki ga zagotovi izplačevalec osebi iz prejšnjega stavka, zlasti zagotovitev vseh oblik sredstev in opravljanje storitev, vključno z odpustom dolga, brez plačila ali po ceni, ki je nižja od primerljive tržne cene iz 16. in 17. člena tega zakona, ali plačila za nakup vseh oblik sredstev in storitev po ceni, ki je višja od primerljive tržne cene iz 16. in 17. člena tega zakona, ali plačila za sredstva in storitve, če sredstva niso bila prevzeta ali storitve niso bile opravljene. Za prikrito izplačilo dobička se štejejo tudi obresti na posojila, dana po nižji ali prejeta po višji obrestni meri, kot znaša priznana obrestna mera iz 19. člena tega zakona, in obresti od presežka posojil iz 32. člena tega zakona.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlog zakona se ne obravnava po nujnem oziroma skrajšanem postopku.

VI. PRILOGE

- MSP-test
- Izjava o skladnosti/Korelacijska tabela